БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 32 (16.115) • 7 февраль 1975 йил, жума • Баҳоси 2 тийин

БУНЁДКОРЛИК НАМУНАСИ

ЛЕНИНГРАД «КИРОВСКИЙ ЗАВОД» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ПРОКАТ КОМПЛЕКСИ ҚУРИЛИШИНИНГ ИШЧИЛАРИ, МОНТАЖЧИЛАРИ, МАШИНАСОЗЛАРИ, ИШЛАТУВЧИЛАРИГА, БАРЧА ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Сизларни ажойиб меҳнат ғалабаси — тўққизинчи беш йилликнинг энг муҳим халқ хўжалик объектларидан бири — «Кировский завод» бирлашмасидаги прокат ишлаб чиқариш комплекси қурилиши барвақт битказилганлиги билан қизғин табриклайман.

«350» станининг барвақт ишга туширилиши ва лойиҳадаги қуввати ўзлаштирилиши, «900/680» стани белгиланган муддатдан олти ой барвақт қуриб битказилиши мамлакатимиз машинасозлигининг юқори сортли прокатга бўлган эҳтиёжларини таъминлашга қўшилган катта ҳиссадир.

Комплексни қуришда катта кўламда қурилиш ва монтаж ишлари бажарилди, прокат ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда ишлаб чиқариладиган маҳсулот сифати оширилишини таъминловчи янги техникавий ечимлар жорий этилди.

Коллективингизнинг меҳнат қаҳрамонлиги, ижодий активлиги, социалистик мусобақа кўлами ҳамда партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ҳар томонлама ташкилотчилик ва сиёсий ишлари шу масъулиятли вазифалар ҳал этилишига имкон берди.

КПСС Марказий Комитети коллективингиз ишлаб чиқаришда янгидан-янги муваффақиятларга эришади, бундан буён ҳам тўққизинчи беш йиллик топшириқлари барвақт бажарилиши учун, КПСС XXIV съезди қарорлари амалга оширилиши учун кураш пешқадами бўлаверади, деб ишонч билдиради.

Л. БРЕЖНЕВ.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитети «Партия ҳужжатларини алмаштириш якунлари тўғрисида»ги масалани қараб чиқди.

КПСС Марказий Комитети иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари ва сиёсий органларнинг барча партия ташкилотлари партия ҳужжатларини алмаштиришни белгиланган муддатда тугаллаганликлари тўғрисидаги ахборотларини маълумот учун қабул қилди.

КПСС Марказий Комитети партия ҳужжатларини алмаштириш партия XXIV съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1972 йил май Пленумининг қарорларига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия қурилиши масалалари хусусида берган йўл-йўриқларига тамомила мувофиқ суратда муҳим ташкилий-сиёсий тадбир сифатида ўтказилди, деб қайд қилди. Партия ҳужжатларини алмаштириш коммунистларнинг ленинизм идеалларига чексиз содиқ эканлигини, партиянинг бузилмас бирлигини ва унинг ўз Марказий Комитети теварагидаги монолит жипслигини кўрсатди.

Партия ҳужжатларини алмаштиришнинг асосий якуни шундан иборатки, бизнинг партиямиз ташкилотчилик иши ва сиёсий ишнинг янги тажрибаси билан бойиди, ўз сафларини мустаҳкамлади, омма билан алоқасини мустаҳкамлади, унинг коммунизм учун курашда совет жамиятининг раҳбар ва етакчи кучи сифатидаги роли янада кўпроқ ўсди.

Барча республикалардаги партия ташкилотлари учун ягона бўлган ва КПССнинг асосчиси ҳамда йўлбошчиси Владимир Ильич Лениннинг сурати тасвирланган ва унинг партия-давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони деган сўзлари ёзилган янги нусхадаги партия билетининг топширилиши коммунистларда қонуний ифтихор ва интернационалистларнинг улуғ ленинчи партиясига мансуб бўлганлик учун юксак масъулият туйғуларини оширади.

Партия ҳужжатларини алмаштириш партия кучлари учун чинакам кўрик бўлди, ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир коммунист КПСС XXIV съездининг қарорларини амалда қандай бажараётганлиги хусусида талабчан синов бўлди. Партия ҳужжатларини алмаштириш партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини оширишга, коммунистларнинг меҳнат ғайрати ва ижтимоий-сиёсий активлигини анча ўстиришга ёрдам берди. Партия ташкилотларининг сафарбар қилувчи кучи, коммунистларнинг авангардлик роли тўққизинчи беш йилликнинг саноат, қурилиш, транспорт ва алоқани янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш, халқ фаровонлиги даражасини юксалтириш соҳасидаги топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун курашда жуда яққол намоён бўлмоқда. Армия коммунистлари ҳарбий бурчни бажаришда намуна кўрсатмоқдалар.

Партия ташкилотларининг ҳаётида КПСС XXIV съез- [illegible] лик қилинмоқда.

Партияни янада мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун партия ҳужжатларини алмаштириш жараёнида тўп- [illegible] кенг авж олдириш ҳақидаги қарорларида илгари сурилган вазифаларни амалга оширишга сафарбар қилиш масалалари ҳар бир партия ташкилоти фаолиятининг диққат марказида туриши керак. Бундан буён ҳам социалистик мусобақанинг, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатининг олдинги сафларида бориш, ишлаб чиқариш ҳаётида ва ижтимоий-сиёсий ҳаётда онглилик ҳамда ижодий ташаббус намуналарини кўрсатиш — коммунистларнинг юксак бурчидир.

Хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида партиявий таъсирни кучайтиришнинг ҳал қилувчи шарти сифатида бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини янада оширишга алоҳида эътибор берилди. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар, район партия комитетлари, сиёсий органлар бошланғич партия ташкилотлари фаолиятининг конкрет шарт-шароитларини ҳисобга олиб, уларга табақалаштирилган тарзда раҳбарлик қилишни таъминлашлари, ишлаб чиқаришда, фан ва маданият соҳасида партия аъзолари ва кандидатларини жой-жойига қўйиш масалаларини диққат-марказида тутишлари керак. Бошланғич, цех партия ташкилотлари секретарлари, партия группалари ташкилотчиларининг ўқиши ва уларга йўл-йўриқ кўрсатиш, ишда уларга амалий ёрдам бериш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш лозим.

Партия комитетларига, сиёсий органларга, бошланғич партия ташкилотларига КПССнинг қаҳрамонона тарихидан мисоллар, унинг кўп қиррали кундалик фаолиятига доир конкрет фактлар асосида ҳар бир коммунистни партиянинг сиёсий жангчисига хос юксак фазилатлар руҳида тарбиялаш таклиф этилди. Шу мақсадда партия йиғилишларидан кенг фойдаланилсин, партия аъзолари ва кандидатларини қизиқтираётган масалалар бу йиғилишларнинг муҳокамасига қўйилсин, амалий принципиал таклифлар ва фойдали ташаббуслар қўллаб-қувватлансин, коммунистларнинг фикрини ҳурмат қилмаслик каби ҳолатларга қатъиян чек қўйилсин. Партия ҳужжатларини алмаштириш даврида партия аъзолари ва кандидатлари билан якка-якка тартибда иш олиб бориш соҳасида яхши натижа берган формалар такомиллаштирилсин.

Партия ташкилотлари коммунистларнинг марксча-ленинча ўқиши тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилишлари, партиянинг ҳар бир аъзоси ва кандидати ўзининг ғоявий-сиёсий савиясини доим ошириб боришига эришишлари, бу соҳада уларга зарур ёрдам кўрсатишлари керак. Сиёсий таълимнинг аҳволига унинг коммунистлар иши ва ҳатти-ҳаракатига ўтказадиган таъсирига қараб баҳо берилсин.

Ҳар бир партия ташкилотида ҳар қандай салбий ҳолатларга нисбатан тоқат қилиб бўлмайдиган вазиятни вужудга келтириш лозим. КПСС Программаси ва Устави қоидаларини пухта бажариш учун коммунистлар олдига қўйиладиган талабни бундан буён ҳам ошириш зарур.

Партия комитетлари, сиёсий органлар коммунистларнинг шахсий учётида, партия хўжалигини юритишда бундан буён ҳам тегишли тартиб бўлишини таъминлашлари ва бу ишни партияда уюшқоқликни ошириш ҳамда интизомни мустаҳкамлашнинг муҳим омили деб қарашлари лозим. Уларга коммунистларнинг бир ташкилотдан иккинчи ташкилотга ўтиши борасида белгиланган тартибга қатъий риоя қилинишига эришиш таклиф этилди.

РАҲБАР КАДРЛАРНИНГ ЎҚУВИ

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактабида раҳбар партия ва совет кадрларини қайта тайёрлаш доимий курсларининг навбатдаги потогида машғулотлар тугади. Курсларнинг тингловчилари — область, ўлка партия комитетлари, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ҳузуридаги партия комиссияларининг раислари, Қуролли Кучлар турлари сиёсий бошқармалари қошидаги партия комиссияларининг секретарлари марксча-ленинча назария ва КПСС сиёсатининг, партия қурилишининг актуал проблемаларини, социалистик экономикани илмий бошқариш асосларини ўргандилар. Партия XXIV съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида баён қилинган қоидалар ва хулосалар асосида коммунистларнинг КПСС Устави ва Программасига, партия ва давлат интизомига риоя қилишлари устидан партия контроли таъсирчанлигини ошириш масалаларига катта эътибор берилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитети раисининг биринчи ўринбосари И. С. Густов, «Правда» газетасининг бош редактори М. В. Зимянин, КПСС Марказий Комитети савдо ва маиший хизмат бўлимининг мудири Я. И. Кабков, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирларининг ўринбосарлари М. В. Грамов, Н. С. Перун, Н. П. Руденко, СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси В. П. Рубен, СССР министрлари — М. А. Прокофьев ва В. И. Теребилов, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги диний ишлар кенгашининг раиси В. А. Куроедов, СССРнинг Бош прокурори Р. А. Руденко, СССР Олий Судининг Раиси Л. Н. Смирнов, ВЦСПС секретари В. И. Прохоров, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пастухов ва бошқа раҳбар ходимлар тингловчилар ҳузурида лекция ўқидилар.

КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп, КПСС Владимир область комитетининг биринчи секретари М. А. Пономарев, пойтахт олий ўқув юртларининг, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги олий партия мактабининг академиклари, профессорлари ва ўқитувчилари ҳам курсларда лекциялар билан чиқдилар.

Курсларнинг тингловчилари пойтахт район партия комитетлари ва Москва области шаҳар партия комитетларининг партия комиссиялари фаолияти билан танишдилар.

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Партия контроли комитетида партия комиссияларининг иш тажрибасини ўртоқлашиш ва партия контролини янада такомиллаштириш юзасидан кенгаш ўтказилди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети пленуми тўғрисида ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

6 февралда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг навбатдаги XVII пленуми бўлиб ўтди. Пленумга район ва шаҳар партия комитетларининг биринчи секретарлари таклиф этилди.

Пленум қуйидаги масалаларни муҳокама қилди:

1. КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг якунлари ҳамда Пленум қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи асосида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида.

2. Партия ҳужжатларини алмаштириш якунлари ва Ўзбекистон партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида.

Кун тартибидаги биринчи масала юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов доклад қилди.

Шу масалани муҳокама қилишда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Қорақалпоғистон область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Камолов, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев, Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов, Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов, Когон станцияси локомотив депосининг тепловоз ремонти мастери И. М. Трибунский, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. И. Иброҳимов, Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев, Пахтакор район партия комитетининг биринчи секретари В. Ҳ. Насриддинов, Сирдарё районидаги Ленин номли колхоз раиси Н. Йўлдошева, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримов, Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуров, Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов, Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри С. М. Мамарасулов, Самарқанд шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси Г. К. Вихляева, Ўзбекистон ССР пахта тозалаш саноати министри В. У. Усмонов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Иккинчи масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари ўртоқ В. Г. Ломоносов доклад қилди.

Шу масала юзасидан музокараларда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский, Ворошилов район партия комитетининг биринчи секретари Т. Қ. Муҳсинова, Зарафшон шаҳар партия комитетининг биринчи секретари В. Н. Сигедин, Олмалиқ кон-металлургия комбинати партия комитетининг секретари Т. Исмоилов, Избоскан район партия комитетининг биринчи секретари У. Саримсоқов ўртоқлар қатнашдилар.

Пленумда ўртоқ Ш. Р. Рашидов якунловчи нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1974 ЙИЛ ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИНИНГ ЯКУНЛАРИ ҲАМДА ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИ ВА ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ АСОСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XVII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми «КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг якунлари ҳамда Пленум қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи асосида республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладини тинглаб ҳамда муҳокама қилиб, қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: Республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленумининг қарорларини ва СССР Олий Совети II сессияси ҳужжатларини ғоят баланд руҳ билан кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган ва буюк сафарбар қилувчилик аҳамиятига эга бўлган программ нутқида партия ва халқнинг тўққизинчи беш йиллик тўрт йили мобайнида зўр ижодий ғайрат, фидокорлик ва жонбозлик билан қилган ишлари якунлаштирилди. 1975 йил халқ хўжалик планини ва умуман беш йиллик планни бажариш, мамлакатнинг иқтисодий потенциалини янада ўстириш, халқнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясини юксалтириш йўллари ҳамда методлари тўғрисидаги жуда муҳим қоидалар баён қилинди.

Республика меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини самимий миннатдорчилик туйғулари билан кутиб олдилар. Улар омманинг ижодий кучларига чуқур ишонч руҳи билан суғорилган ана шу муҳим сиёсий ҳужжатни партиянинг КПСС XXIV съезди белгилаб берган режаларини амалга ошириш ҳақида, коммунистик қурилишда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлигини исбот қилувчи янги далил деб биладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми шуни қайд қиладики, республика ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, меҳнаткаш зиёлилари партия XXIV съезди тарихий қарорлари ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакат пахтакор республикалари партия-хўжалик активи йиғилишида сўзлаган нутқида ва Тошкентда республикага Халқлар дўстлиги орденини топширишга бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган нутқида қўйилган вазифаларни амалга ошира бориб, юбилей муносабати билан олинган социалистик мажбуриятларни ва беш йилликнинг тўрт йили топшириқларини бажаришда катта муваффақиятларга эришдилар. Республикадаги саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми тўрт йил ичида беш йиллик контроль рақамларида кўзда тутилган 36,8 процент ўрнига 38,6 процент кўпайди. Капитал қурилиш, янги ерларни ва янги ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш, уй-жой ва бошқа маданий-маиший объектлар қуриш ишлари тез суръатлар билан амалга оширилди. 1971—1974 йиллар мобайнида 14,5 миллиард сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилди. Бу — бутун саккизинчи беш йилликдагига нисбатан 750 миллион сўм ортиқдир.

1974 йилда республика пахтакорлари 1973 йилда эришилган муваффақиятларни кўпайтирдилар ва мустаҳкамладилар. Давлат Ўзбекистоннинг 5 миллион 330 минг тонна пахтасини олди. Бу — республика пахтачилигининг бутун тарихидаги энг катта ютуқдир. Қорақалпоғистон АССР ва республиканинг барча областлари улкан пахта хирмони учун курашга муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Колхоз ва совхозлар деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотининг бошқа турларини ҳам тайёрлаш планларини анча ошириб бажардилар.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикадаги ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантиришга доим эътибор бериб келаётганликлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг кенг кўламдаги ташкилотчилик ҳамда ғоявий-тарбиявий ишлари натижасида ана шу муваффақиятларга эришилди. Республика ишчилари, колхозчилари ва зиёлиларининг илҳомбахш, фидокорона меҳнати ана шу ҳамма муваффақиятларимизда ўз ифодасини топди.

Тўққизинчи беш йиллик тўрт йилининг муваффақиятли тугалланганлиги, КПСС Марказий Комитети 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига тайёргарлик ва уни ўтказиш соҳасидаги ишлар натижасида сиёсий активлик ва меҳнат ғайратининг ғоят юксалганлиги коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида янада самаралироқ ишлаш учун яхши шарт-шароитларни вужудга келтирди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми эришилган муваффақиятларга ижобий баҳо бериш билан бирга қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: республиканинг хўжалик ва маданий қурилишига раҳбарлик қилишда жиддий камчилик ва нуқсонлар бор. Саноатнинг баъзи тармоқлари ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг паст даражада бўлиши, фан-техника тараққиёти ютуқларининг суст жорий қилиниши, ишлаб чиқариш қувватларидан, моддий ва одам кучи ресурсларидан етарли даражада фойдаланилмаётганлиги орқасида ўз тараққиётида беш йиллик топшириқларидан орқада қолмоқдалар, паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар, планларни ва социалистик мажбуриятларни бажармаётирлар. Капитал қурилишда меҳнат унумдорлиги суст ўсмоқда, куч ва ресурсларни сочиб юборишга ҳанузгача йўл қўйилмоқда, кўпгина нуқсонлари бўлган ва бракка йўл қўйилган объектларни фойдаланиш учун топшириш ва қабул қилиб олиш каби нотўғри практика тугатилган эмас. Транспорт ва алоқа, коммунал хўжалиги ва маиший хизмат, савдо-сотиқ корхоналарининг ишларини анча яхши йўлга қўйиш талаб этилади.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида самарадорликни янада ошириш учун катта резервлар мавжуд. Республикадаги бир қанча районлар, колхозлар ва совхозларда илғор агротехникани ва комплекс механизацияни жорий қилишга тегишлича эътибор берилмаётир, пахта ва бошқа экинлардан кам ҳосил олинмоқда, чорва моллар маҳсулдорлигини ошириш ва мол туёғини кўпайтириш таъминланмаётир, мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирилган эмас. Кадрларнинг ҳаммаси ҳам чорвачиликни янада юксалтириш учун юксак жавобгарликни ҳис этмоқда, деб бўлмайди.

Экономиканинг айрим тармоқларини ривожлантириш соҳасида юқорида кўрсатиб ўтилган нуқсонларга, бир қанча корхоналар, қурилишлар, колхоз ҳамда совхозларнинг планларини ва социалистик мажбуриятларини тўлиқ бажармай қолганлигига кўп жиҳатдан сабаб шуки, кўпгина партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари, совет, касаба союз ва комсомол органлари, шунингдек хўжалик раҳбарлари ўз ишларининг услуб ва методларини КПСС Марказий Комитети 1973 йил Пленумининг талабларига мувофиқ суратда қайта қурган эмаслар, план топшириқлари ҳамда мажбуриятларнинг бажарилмай қолиш сабабларини чуқур ва ҳар томонлама ўрганиб чиқмаётирлар, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, планлаштириш ва моддий-техника таъминоти масалалари билан суст шуғулланмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми қарор қилади:

1. КПСС Марказий Комитетининг 1974 йилги декабрь Пленуми қарорлари, Пленумда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқининг қоида ва хулосалари оғишмай амалга ошириш учун дастур деб қабул қилинсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми социалистик экономикани, фан ва маданиятни ривожлантиришнинг барча асосий йўналишларида, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини бажариш соҳасида Коммунистик партия билан совет халқи эришган жуда катта муваффақиятларга юксак баҳо беради. КПСС Марказий Комитетининг, Марказий Комитет Сиёсий бюросининг, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг партия XXIV съездининг ички ва ташқи сиёсий йўлини изчиллик билан амалга ошириш, съезд ишлаб чиққан Тинчлик программасини рўёбга чиқариш, СССРда коммунизм қурилиши учун қулай шароит яратиш, социализмнинг халқаро позициясини, тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш йўлидаги фаолиятини тўла-тўкис маъқуллайди ва қўллаб-қувватлайди.

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1974 ЙИЛ ДЕКАБРЬ ПЛЕНУМИНИНГ ЯКУНЛАРИ ҲАМДА ПЛЕНУМ ҚАРОРЛАРИ ВА ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ НУТҚИ АСОСИДА РЕСПУБЛИКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

2. Область, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, министрликлар ва идораларга партиянинг иқтисодий сиёсатига доир масалалар юзасидан КПСС Марказий Комитетининг 1974 йилги декабрь Пленуми қарорларига ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларига амал қилиб, 1975 йилги халқ хўжалик планини ва умуман тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажаришни таъминлаш борасида конкрет тадбирларни ишлаб чиқиш ва рўёбга чиқариш топширилсин.

3. Партия комитетларига, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотларига КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан тўққизинчи беш йиллик якунловчи йилининг халқ хўжалик планларини ва муқобил планларни муваффақиятли бажариш ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириш, ишлаб чиқариш коллективларининг куч-ғайратини саноат ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ҳамма чоралар билан оширишга, хом ашё, ёнилғи, электр энергия, материаллар ва маблағларни тежашга, асосий фондлардан фойдаланишни яхшилашга, меҳнат унумдорлигини оширишга ва маҳсулот сифатини яхшилашга сафарбар этиш топширилсин. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, хўжалик юритиш механизмини ва методларини такомиллаштириш, план интизомини мустаҳкамлаш ва давлат топшириқларини ҳамда социалистик мажбуриятларни бажариш учун кадрларнинг масъулиятини ошириш энг муҳим вазифа деб ҳисоблансин.

4. Партия органларига қурилиш ташкилотлари раҳбарларига нисбатан талабчанликни ошириш, ресурсларни ишга тушириладиган қурилишларга тўплаш, қурилиш муддатларини қисқартириш ва унинг сифатини ҳамма чоралар билан яхшилаш, материаллар сарфини ва қурилиш-монтаж ишлари қийматини, ишнинг прогрессив методларини қўлланиш асосида капитал қурилиш ишларини анча яхшилашни улардан талаб қилиш, янги ишлаб чиқариш қувватлари, уй-жой бинолари, маданий ва маиший объектларни ўз вақтида ва комплекс тарзда ишга туширилишини таъминлаш топширилсин. Объектларни нуқсонлари бўлган ва бракка йўл қўйилган ҳолда фойдаланишга топшириш каби нотўғри практика тугатилсин.

5. Область, район партия комитетларига, қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарларига:

— қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаштириш, ихтисослаштириш ва концетрациялаш юзасидан таъсирчан чоралар кўриш, далаларнинг ҳосилдорлигини ва қишлоқ хўжалиги маҳсулоти сифатини ошириш, ер сув ресурсларидан, минерал ўғит ва техникадан самарали фойдаланиш учун курашни кенг авж олдириш, шу асосда тобора кўпроқ миқдорда пахта, дон, картошка, сабзавот-полиз ҳамда бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш;

— йирик, юксак даражада механизациялашган чорвачилик комплекслари қурилишига, чорва моллар туёғини кўпайтиришга, уларнинг зотини яхшилаш ва маҳсулдорлигини оширишга, мустаҳкам ем-хашак базаси яратишга кучларни сафарбар қилиш, республика аҳолисини чорвачилик маҳсулотлари билан мўл-кўл ва тегишли ассортиментда таъминлаш учун барча зарур чораларни кўриш вазифаси топширилсин.

6. Область, шаҳар ва район партия комитетларига, совет ва хўжалик органларига меҳнаткашлар фаровонлигини тобора яхшилаш масалаларига кун сайин эътибор бериб туриш, жамоат транспорти, савдо, коммунал хўжалик ва маиший хизмат корхоналарининг, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш ва маданият муассасаларининг ишларини доимо назорат қилиб туриш, товар обороти планларини ва маиший ҳамда коммунал хизмат ҳажми юзасидан планларни бажариш ва ошириб бажариш учун зарур чоралар кўриш, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, ишнинг прогрессив форма ва методларини кенг жорий этиш топширилсин.

7. Область, шаҳар ва район партия комитетлари:

— халқ хўжалигининг барча тармоқларига раҳбарлик услуби ва методларини тинмай такомиллаштиришлари, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш ишларини яхшилашлари, уларни партия ва давлат интизомига риоя қилиш учун юксак масъулият руҳида, ишдаги камчиликларга нисбатан муросасизлик руҳида тарбиялашлари лозим. Қабул қилинган қарорлар ижросини ташкил этишни ва уни назорат қилиб туришни яхшилаш, партия ички демократиясига риоя қилиш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш масалалари партия комитетларининг диққат марказида бўлмоғи керак;

— бошланғич партия ташкилотларининг роли ва жанговарлик қобилиятини оширишлари, хўжалик вазифаларининг бажарилиши учун, социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилаш ва новаторларнинг илғор тажрибаларини ёйиш учун уларнинг масъулиятини оширишлари керак. Коммунистларнинг ташаббускорлиги ва активлиги янада ривожланишига, партия интизомининг мустаҳкамланишига эришишлари, партия ҳужжатларини айирбошлаш давомида ўзини оқлаган янги формалардан кундалик ишларда кенг фойдаланишлари керак.

8. Партия комитетларига ва бошланғич партия ташкилотларига пропаганда ва агитациянинг барча воситаларидан фойдаланиб, меҳнаткашларга КПСС Марказий Комитетининг 1974 йилги декабрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев нутқида баён қилинган қоидалар ва хулосаларни, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини, 1975 йилги халқ хўжалик планларини кенг тушунтириш ишларини кучайтириб юбориш таклиф қилинсин. Барча ғоявий-тарбиявий ишлар социалистик мусобақани янада ривожлантиришга кўмаклашмоғи, меҳнатда энг яхши кўрсаткичлар учун, юксак меҳнат унумдорлиги ва маҳсулот сифати учун кураш республикадаги ҳар бир меҳнаткашнинг иши бўлиб қолишига кўмаклашмоғи лозим.

9. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюросига, область, шаҳар ва район партия комитетларига малакали ишчи кадрлар тайёрлаш соҳасида ленинградликларнинг тажрибасини чуқур ўрганиб, шу масала юзасидан кенг қарорлар қабул қилиш топширилсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми республиканинг коммунистлари ва барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1974 йилги декабрь Пленуми ҳамда СССР Олий Советининг иккинчи сессияси қарорларидан, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан руҳланиб, тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун курашдаги куч-ғайратларини оширадилар, КПСС XXV съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съездини коммунистик қурилишнинг ҳамма участкаларида янги меҳнат зафарлари билан кутиб оладилар, деб қатъий ишонч билдиради.

«САЛЮТ-4» ТЕЛЕСКОПЛАРИ ГАЛАКТИКАГА ҚАРАТИЛДИ

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 5 февраль. (ТАСС). «Салют-4» орбитал илмий станцияси бортидаги навбатдаги иш куни бугун Москва вақти билан соат 7 дан 30 минут ўтганда бошланди.

Космонавтлар Алексей Губарев билан Георгий Гречко мўлжалланган иш программасини давом эттирмоқдалар.

3 февралда комсонавтлар юрак-қон томир системаси, мияда қон айланиши, ўпка вентиляцияси борасида комплекс тадқиқотлар ўтказдилар. Космонавтлар биологик тадқиқотлар программаси бўйича юқори ўсимликларни ўстириш системасининг ишини контроль қилиб турдилар, микроорганизмлар, тирик тўқима ва хлорелла ўстириш билан боғлиқ экспериментларни давом эттирдилар.

4 февралда экипаж астрофизик ва техник тадқиқотлар ўтказди. Қуёш телескопи ёрдами билан қуёш юзининг актив ва туғён урмаган областлари ҳамда унинг атмосферасида ўтувчи физик жараёнлар тўғрисида янги-янги маълумотлар олинди.

РТ-4 рентген телескопи ёрдами билан Ригель юлдузининг ҳамда корма юлдузлар туркумидаги ғоят янги портлаш қолдиқларининг нурланиш характеристикалари тадқиқ этилди. Телескоп биринчи марта юлдузга қараб мустақил мўлжал олиш системасининг ёрдами билан белгиланган объектларга қаратилди.

Айланишлардан бирида рентген ва инфра қизил телескоплар ёрдами билан галактика меридиани бўйлаб диффузия фонининг нурланиш характеристикалари бир вақтда тадқиқ этилди.

Экипаж техник экспериментлар программаси бўйича атмосфера намлиги конденсатидан сув регенерациялаш системасини пишиқтирди. Космонавтлар регенерация этилган сувни ичдилар ва овқатга ишлатдилар.

Станциянинг борт системалари нормал ишлаб турибди. Губарев ва Гречко ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

«Салют-4» станцияси ҳамон учмоқда.

ВАТАНИГА ҚАЙТАЁТИБ

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, ГБСП Марказий Комитетининг секретари Вернер Яровинский бошчилигидаги Германия Демократик Республикасининг партия делегацияси Ҳиндистондан Ватанига қайтаётиб, Тошкентда тўхтаб ўтди.

ГДРдан келган меҳмонлар республика пойтахтида бўлган вақтда В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалига бордилар, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдилар.

Германия Демократик Республикасининг партия делегацияси 6 февралда Тошкентдан жўнаб кетди. Делегацияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ЎзТАГ).

ТАРИХИЙ СЪЕЗД ШАРАФИГА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институтида 6 февралда олимлар, партия ходимлари, партия ветеранлари тўпланишди. Улар институт илмий кенгашининг Ўзбекистон Компартияси биринчи съездининг эллик йиллигига бағишланган кенгайтирилган мажлисида қатнашдилар.

Мажлисда республика партия ташкилотини ташкилий жиҳатдан расмийлаштирган, экономика ва маданиятни ривожлантириш учун курашда, бутун халқ хўжалигини тезроқ социалистик изга тушириш учун курашда республика партия ташкилоти вазифаларини белгилаб берган тарихий съезднинг ишлари ҳар тарафлама ёритилди.

Туркистон ва Ўзбекистон партия ташкилотларини мустаҳкамлашда В. И. Ленин юборган кишиларнинг роли тўғрисида, Ўзбекистонда социалистик қурилиш вазифаларини белгилашда Ўзбекистон Компартияси биринчи съездининг роли ҳақида докладлар тингланди.

(ЎзТАГ).

ЮКСАК МАРРАЛАР

ЭСТОНИЯ ССР КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИДАГИ СИГИРЛАРНИ МАШИНАДА СОҒИШ МОҲИР СУТ СОҒУВЧИЛАРНИНГ 1975 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Биз КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1975 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш ҳамда тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун қишлоқ хўжалиги ходимларининг Умумиттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорини баланд руҳ билан кутиб олдик. Бу ҳужжатлар бизни ғоятда илҳомлантирди. Биз жонажон партиямизнинг Ватанни янада равнақ топтириш тўғрисида, совет халқи фаровонлигини ошириш ҳақида қилаётган ғамхўрлигини ана шу ҳужжатларда яна бир бор кўрдик. Биз партиянинг даъватига зарбдор меҳнатимиз билан жавоб берамиз. Марказий Комитет, унинг Сиёсий бюроси ва мамлакатимизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш учун, КПСС XXIV съезди белгилаб берган Тинчлик программасини амалга ошириш учун толмас курашчи ўртоқ Л. И. Брежневнинг собитқадам фаолияти бизни шунга илҳомлантиради.

Республиканинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари беш йилликнинг белгиловчи йилини яхши натижалар билан тугаллаганликларини қувонч билан маълум қила оламиз. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлаш планлари ва бу соҳада олинган социалистик мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилди. Давлатга шундан аввалги йилдагига нисбатан 13 процент кўп сут ва гўшт сотилди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сутнинг ўртача миқдори 211 килограмм кўпайди ва 3421 килограммга етди. Дон экинларидан мўл ҳосил етиштирилиб, ҳар гектар ердан 30,2 центнердан дон олинди. Озуқа базасини мустаҳкамлаш соҳасида кўп иш қилинди. Шу йил мол қишлови учун ҳар бир бош ҳисобига аввалги йилдагига нисбатан 14 процент кўпроқ озуқа тайёрланди.

Республикада беш йилликнинг тўрт йили мобайнида юксак даражада механизациялаштирилган ўнларча йирик сут фермалари қурилди. Соғиладиган сигирларнинг қарийб ярми шу фермаларга жойлаштирилди. Чорва молларни боқиш ва асрашнинг прогрессив технологияси жорий қилинмоқда. Бу эса, кўпгина соғувчиларни сигирларнинг катта группаларини парвариш қилиб, сут соғишдаги илғор технологияни қўлланишларига ёрдам берди. 1973 йилда республика колхоз ва совхозларида машина ёрдамида сут соғувчи 552 моҳир уста бор эди. Уларнинг ҳар бири 40 дан тортиб 100 гача сигирни парвариш қилди ва бир йил ичида ўз группасидаги сигирлардан 150 тонна сут соғиб олди. Ўтган йили 962 киши ёки ҳар еттита сут соғувчининг бири шундай натижаларга эришди. Кейинги йил ичидагина бизнинг сафларимиз қарийб икки баравар кенгайди. Бу йил машина ёрдамида сут соғувчи моҳир соғувчилардан 1200 дан ортиқ киши сут чорвачилигида меҳнат унумдорлигини кескин суръатда ошириш мусобақасига қўшилди.

1974 йилда кўпларимиз ўзимизга бириктилган сигирлардан 400 тоннадан ортиқ сут соғиб олдик. Бизнинг орамизда ўз ишининг моҳир усталари борлиги билан фахрланамиз. «Вильянди» совхозидан Лейда Пейпс, «Тарту» совхозидан Розалие Кирьянен ва бошқалар шундай моҳир соғувчилар жумласидандир.

Аммо, барча совет кишилари каби биз ҳам эришилган муваффақиятлар билан қаноатланиб қолаолмаймиз ва партиянинг даъватига жавобан сут етиштиришни ва тайёрлашни кўпайтириш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилдик. Сут етиштириш технологиясини ва уни ташкил этишни такомиллаштириш, машина ёрдамида сут соғиб олувчи моҳир усталар сафини кенгайтиришни, чорва моллар маҳсулдорлигини тинмай ошириш ва шу йўл билан беш йилликнинг якунловчи йилида ўзимизга бириктириб берилган сигирлардан сут соғиб олишни камида 8 процент кўпайтиришга эришиш йўлидаги ишларимизни зўр ғайрат ва собитқадамлик билан давом эттириш мажбуриятини оламиз.

Биз колхоз ва совхозлардаги сут фермаларининг барча ходимларига мурожаат қиламиз ва уларни бизнинг ташаббусимизни қўллаб-қувватлаб сут етиштириш суръатларини жадаллаштириш имконини берадиган фан-техника тараққиёти ютуқларини ва меҳнатни ташкил этишнинг янги формаларини кенг қўламда жорий қилиш учун социалистик мусобақани авж олдиришга, маҳсулотнинг сифатини бутун чоралар билан яхшилаш ва ишлаб чиқаришнинг иқтисодий самарадорлигини оширишга даъват этамиз.

Биз коммунистик партия ленинча Марказий Комитети билан Совет ҳукуматига ваъда бериб айтамизки, бутун ижодий ғайратимиз, барча куч ва билимимизни сарф қилиб, Ватанимиз янада бадавлат ва янада қудратли бўлиши учун зўр ғайрат билан меҳнат қиламиз.

Ушбу социалистик мусобақа район кенгашларида муҳокама этилди ва Эстония ССРдаги колхоз ва совхозларда машина ёрдамида сут соғувчи моҳир соғувчиларнинг республика кенгашида қабул қилинди.

СССР ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

5 февралда СССР Журналистлар союзи правлениеси секретариатининг журналистлар активи иштирокида кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда сўзлаган нутқи, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати асосида СССР Журналистлар союзининг вазифалари муҳокама қилинди.

СССР Журналистлар союзи правлениесининг раиси, «Правда» газетасининг бош редактори В. М. Зимянин доклад қилди. Докладни муҳокама қилишда Украина ССР Журналистлар союзи правлениесининг раиси, «Правда Украины» газетасининг редактори В. Я. Серобаба, СССР Журналистлар союзи Ленинград шаҳар ташкилоти правлениесининг раиси, «Ленинградская правда» газетасининг редактори А. К. Варсобен, Латвия Журналистлар союзи правлениесининг секретари, Латвия ССР Министрлар Совети телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг раиси И. Я. Иверт, СССР Журналистлар союзи Москва шаҳар ташкилоти правлениесининг биринчи секретари И. А. Бондаренко ва бошқалар иштирок этдилар.

Правление секретариати матбуот, радио, телевидение ва информация агентликларининг ходимларини ўзларининг бутун куч-ғайратларини тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш учун амалий вазифаларни ҳал этишга, социалистик мусобақани янада кенгайтиришга, меҳнаткашлар коллективларининг ишларини, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш намуналарини кенг кўрсатишга, партиянинг КПСС XXIV съезди қарорларидан келиб чиқадиган ташқи сиёсат фаолиятини пропаганда қилишни кучайтиришга сафарбар этишга даъват қилди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети пропаганда бўлими мудирининг ўринбосари Ю. А. Скляров иштирок этди.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ МУХБИР АЪЗОСИ Г. А. ПУГАЧЕНКОВАНИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Совет санъатшунослигини ривожлантириш, илмий кадрлар тайёрлаш соҳасидаги хизматлари учун ва туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Галина Анатольевна **Пугаченкова Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1975 йил 6 февраль.

«ҚОСМОС-707» ПАРВОЗДА

1975 йил 5 февралда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-707» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

Чирчиқ трансформатор заводининг илғор ишчиси Решид Мамбедиев якунловчи йил социалистик мусобақасида пешқадамлик қилмоқда. Айни кунларда у 1976 йил ҳисобига маҳсулот топширяпти. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Р. Мамбедиев.

И. Глауберзон фотоси.

ЖАМОАТЧИЛИК ҲАМКОРЛИГИ

5 февраль куни Дўстлик уйида Москва жамоатчилиги вакилларининг «Франция — СССР» жамияти 30 йиллигига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Жамиятнинг ижрочи президенти Ги Дессон йиғилишда нутқ сўзлаб, шу ташкилотнинг кўпдан-кўп активлари жамият Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлиги учун ғоятда миннатдордирлар, деди. Улар мукофот билан бир вақтда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев табрикномасини олганликларини ҳам айниқса юксак даражада қадрлайдилар.

Йиғилишда Франциянинг СССРдаги элчиси Жак Вимон нутқ сўзлади. Дўстлик, деди у, Франция—Совет муносабатлари тараққиётидаги доимий омилдир. Бу дўстлик иккала халқнинг орзу-умидларига мос бўлиб тушади.

Шу куни Совет дўстлик жамиятлари союзи, «СССР—Франция» жамияти ва «Франция — СССР» жамиятининг вакиллари Москвада 1975 йилги қўшма фаолият программасини имзоладилар.

Иккала мамлакат халқлари фашизм устидан қозонилган ғалабанинг 30 йиллигини нишонлайдилар, Халқаро хотин-қизлар йилида актив қатнашадилар. (ТАСС).

ҚИШ—ЎҚИШ МАВСУМИ

ҚЎҚОН. Қўқондаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумида доимий курсларни бу йил тингловчилар биринчи марта битириб чиқди. Фарғона водийсидаги хўжаликлар пахтачилик бригадаларининг раҳбарлари, механиклари, ремонт устахоналарининг мудирларидан катта бир группаси бир ой давомида пахта етиштиришнинг янги агротехникасини, тупроққа ишлов берадиган сўнгги нусхадаги агрегатларнинг қурилиши ва улардан фойдаланишни, сут-товар фермаларини комплекс механизациялаштириш учун мўлжалланган машина-ускуналарни ўргандилар.

Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ўрта бўғинининг командирлари — Андижон, Наманган ва Фарғона областларидаги колхоз ва совхозларнинг намояндаларидан иборат янги группа машғулотларга киришди. (ЎзТАГ).

СОВЕТ—МИСР ҚЎШМА АХБОРОТИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико шу йил 3 февралдан 5 февралгача расмий дўстлик визити билан Миср Араб Республикасида бўлди. У визит чоғида Миср Араб Республикаси ташқи ишлар министри И. Фаҳмий билан музокаралар олиб борди.

А. А. Громикони Миср Араб Республикасининг Президенти А. Садат қабул қилди. Улар ўртасида бўлиб ўтган батафсил фикрлашув дўстона ва амалий вазиятда ўтди.

Совет—Миср муносабатларини кўриб чиққан чоқда ана шу муносабатларнинг энг муҳим масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан Миср Араб Республикаси Президенти А. Садат ўртасидаги фикрлашувлар катта аҳамиятга молик эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Қоҳирада бўлиб ўтган суҳбат ва музокаралар чоғида сиёсий соҳада ҳам, шунингдек савдо-иқтисодий ва бошқа соҳаларда ҳам ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантиришга доир масалалар муҳокама қилинди.

Визит чоғида қуйидаги ҳужжатлар имзоланди:

1. СССР ҳукумати билан Миср Араб Республикаси ҳукумати ўртасида консуллик конвенцияси.

2. Планлаштириш соҳасида СССР билан Миср Араб Республикаси ўртасида ҳамкорлик қилиш тўғрисида битим,

3. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Миср Араб Республикаси ўртасида маданий ва илмий ҳамкорликнинг 1975—1976 йилларга мўлжалланган плани.

Ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва савдо муносабатлари масалалари юзасидан тегишли совет ва Миср вакиллари ўртасида шу йил февраль ойининг ўрталарида Москвада музокаралар ўтказиш тўғрисида келишиб олинди.

Музокараларда Яқин Шарқ проблемаси юзасидан ва бу проблемани бартараф этиш йўллари тўғрисида фикрлашиб олишга алоҳида эътибор берилди. Томонлар Яқин Шарқдаги вазият ҳали ҳам ғоят кескин бўлиб қолаётганлигидан ва уруш ҳаракатлари яна бошланиб кетиши мумкин бўлган жиддий хавф-хатар ҳали ҳам сақланиб турганлигидан ташвишланаётганликларини изҳор этиб, Исроил араб ерларини оккупация қилиб туришни давом эттираётганлиги ва қўшни араб давлатларига қарши тўхтовсиз ҳарбий иғвогарликлар қилаётганлиги бунга сабаб бўлмоқда, деб таъкидлаб ўтдилар.

Ҳар икки томон Исроил қўшинларини 1967 йилда босиб олинган барча араб территорияларидан батамом олиб чиқиб кетмай туриб ва фаластинлик араб халқининг миллий ҳуқуқларини, шу жумладан унинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ва ўзининг миллий масканига эга бўлиш ҳуқуқини таъминламай туриб, Яқин Шарқда ҳақиқатдан ҳам мустаҳкам тинчликни ўрнатишга эришиш мумкин эмас, деган масала хусусида ўзларининг принципиал позицияси ўзгармаслигини таъкидлади.

Яқин Шарқ можароси ҳамма масалаларни қамраб олган ҳолда бартараф қилиниши, можарога тортилган барча томонларни ўз ичига олиши ва ана шу можаро вужудга келтирган барча масалалар ҳал қилиниши лозимлиги алоҳида уқтириб ўтилди. Фақат ана шундай тарзда бартараф қилишгина ушбу райондаги ҳамма давлатлар ва халқларнинг ҳаётий манфаатларига, уларнинг гарантияланган ва мустаҳкам тинчлик шароитида, ишончли хавфсизлик шароитида яшашга бўлган интилишига мос бўлиб тушар эди. Айни маҳалда худди мана шунинг ўзи ялпи тинчлик манфаатларига ҳам мос бўлар эди.

Совет Иттифоқи билан Миср Араб Республикаси можарони бартараф қилишнинг барча жиҳатларини кўриб чиқиш учун энг қулай анжуман Яқин Шарққа бағишланган Женева сулҳ конференцияси эканлиги тўғрисидаги қатъий ишончларини яна бир бор таъкидладилар. Улар барча манфаатдор томонларнинг, шу жумладан, Фаластин озодлик ташкилоти вакилларининг иштироки билан конференция иши яна дарҳол бошлаб юборилишини талаб қилмоқдалар.

Миср томони Совет Иттифоқининг Яқин Шарқ можаросини бартараф қилишнинг ҳамма соҳалари ва босқичларида, шу жумладан Женева конференциясида тузилиши мумкин бўлган барча иш органларида иштирок этиши муҳим ва зарур эканлиги тўғрисидаги фикрини таъкидлади.

Совет томони араб халқларининг Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун, Яқин Шарқда чинакам одилона ва барқарор тинчликни ўрнатиш учун олиб бораётган курашида уларга бундан буён ҳам ҳар томонлама ёрдам беришга ва ҳақконий ишини қўллаб-қувватлашга қарор берганлигини маълум қилди.

Томонлар дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага мувофиқ равишда ўзларини қизиқтирувчи масалалар юзасидан, шу жумладан Яқин Шарқ можаросини бартараф этишнинг ҳамма жиҳатлари юзасидан мунтазам алоқа боғлаб, маслаҳатлашиб туришнинг муҳимлигини таъкидладилар. Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг тузилиши билан СССР ва Миср Араб Республикаси ўртасидаги муносабатларнинг янада мустаҳкамроқ негизи яратилди.

Ҳар икки мамлакатнинг Совет—Миср ҳамкорлиги ва дўстлигини кенгайтириш ҳамда кучайтириш йўлига амал қилишга қатъий қарор берганлиги таъкидланди. Совет — Миср ҳамкорлиги ва дўстлиги совет ва Миср халқларининг катта куч-ғайратлари эвазига эришилган ҳамда тарихий аҳамиятга эга бўлган муваффақиятдир.

Уйғун туғилган куннинг 70 йиллиги олдидан

ШОИРНИНГ ИЛҲОМ ДУНЁСИ

Юртимизда баҳор эди... Ерда ҳам, кўкда ҳам кўклам кўрк кўрсата бошлади. Булутларни йиртиб, қуёш кувноқ чарақлайди. Куртакларни ёриб, бегубор барглар қулоқ чиқаради. Ҳар куни ажиб бир жонланиш, ҳар куни қандайдир янгича бир таровот. Табиатда қизгин бир ишчан вазият ҳукм суради. Мен шундай кезларда, одатдагидек, устоз Уйғуннинг телефон қилишларини кутаман.

— Ҳа, Ханда, уйда ётавермизми, — дейдилар домла телефонда, — сафарга ҳозирлик кўринг, Фарғонага кетамиз.

Аэропортга ҳаммадан илгари Уйғун домла келган бўладилар. Ҳамма бирин-сирин жамланади. Нима учун Фарғонага кетаётганимизни сўраб ҳам ўтирмаймиз. Чунки бундай сафарлар [illegible]

[illegible]

Саховатли ўлкамизнинг дарё ва тоғлари, шаҳар ва қишлоқлари, чўлларни чўрт кесган каналлари ва кўлбола денгизларига тўйиб-тўйиб қарайдилар. Азамат халқимизнинг юрт харитасига киритаётган янгиликларига суқланиб боқадилар. Шоир зоти борки, ҳаёл, тасаввур ва илҳомсиз яшаганми ахир! Ким билади дейсиз, балки бу дамларда шоирнинг қалбида қандайдир ширин бир илҳом ниш ураётгандир, нималардир унинг эрка ҳиссини аллалаётгандир. Мен устодга қарайман, унинг сеҳрланган нигоҳи ҳамон она ер лавҳаларида.

Азим Фарғонада бир лаҳзада гурунг қизиб кетади. Отахон шоир ўзларига таниш бўлган зарбдор колхозчилардан тортиб, механизаторларгача, партия ва совет ташкилотларидаги қадрдонларидан тортиб, ҳазрат Муқимий хужрасини обод қилиб ўтирган ҳассос шоир Чархий домлагача — сўраб, билиб оладилар. Шоир одамлар [illegible]

[illegible] йилдан буён раислик қилиб келади. Ўта тиниб-тинчимаган, тадбиркор раҳбар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. Қайси ишга бел боғламасин, жони-жаҳди билан киришади. Кейинги уч-тўрт йил ичида тошга кўмилиб ётган аллақанча дашт ерларни боғ-роғларга айлантириб юборди. Соя-салқин истироҳат боғлари бунёд эттирди. Уйғун домла Эркинжонга ўхшаган танти, шижоатли кишилар билан суҳбат қилишни яхши кўрадилар. Ана шундай одамлардан қидириб юрадилар.

— Айтгандек, Адолат полвон юрибдиларми? Адолат полвон деганимиз ажойиб аёл. Унинг қилган ишларини айтиб бераверишса ҳам куласиз, ҳам ҳайратда қоласиз. Бир вақтлар тўрт йигитни тўрт ёққа суриб қўйиб, лойга ботиб қолган аравани елкаси билан даст кўтариб чуқурдан чиқариб [illegible]

[illegible] рида мана шу хилда далама-дала кезиб юрамиз. Янги-янги дўстлар орттирамиз. Бири-бирига асло ўхшамаган бу одамлар характери шоир ва драматург Уйғуннинг асарларига мана-мен деб кириб келаверади.

Ёз ўтиб, яна олтин куз келади. Юртимизда тўкинлик ва маъмурчилик даври бошланади. Дарахтлардаги япроқлар жигаррангга киради. Поёнсиз пахтазорлар эса оппоқ тусда жилоланади. Боғлардан бол томиб, ширин-шакар мевалар тиллоланади. Ана шундай кезларда биз яна сафарга чиқамиз. Кўпинча бизнинг кузги бу сафарларимиз қадимий Хоразмдан бошланиб, кекса Бухоро, қирчиллаётган Қашқадарё ва салобатли Самарқандга ўтади. Бутун республика етиштирилган мўл пахта ҳосилини тезроқ йиғиштириб олиш жараёни билан яшайди.

СУРАТДА: Ўзбекистон халқ шоири Уйғун қаламкаш дўстлари — машҳур совет ёзувчилари даврасида.

Шундай кезларда биз ҳам ўзимизни ана шу қутлуғ ишга сафарбар деб биламиз. Биз Бухорода ҳам бўлдик. Худди шу кезларда «Правда» газетасида Ромитандаги Ҳазарбоғ ва унинг ажойиб кишилари ҳақида каттакон бир мақола босилиб чиқди. Ромитанликларнинг димоғи чоғ. Уйғун домла билан биргаликда «Октябрь 50 йиллиги» совхозида бўлдик. Бир томонда узундан-узун туннелларга ўхшаб кўтарилган сўрили узумзорлар, бир томонда олтинранг беҳизорларни кўриб Уйғун қувониб кетдилар. Диди баланд, шавқи зўр бу ердаги кишиларнинг. Ажойиб ҳиёбонлар қилишибди. Ленин, Тинчлик, Халқлар дўстлиги, Космонавтлар ва яна бир қанча аллеялар бунёд бўлибди. Ана шу ҳиёбонларнинг номига муносиб ҳайкаллар ва ёдгорликлар ўрнатилган. Улкан-улкан гардишли чаманзорлар худди гул тўлдирилган баҳайбат саватларга ўхшайди. Ҳар бир ҳиёбон улуғвор арклар билан бошланиб, бири-бирига туташиб кетади. Улкан ҳовуз ва ҳавзаларда кумуштан балиқлар гирдоб ясаб ўйнайди. Шоир буларнинг ҳаммасини шавқ билан кузатади, ҳар бирига яраша ҳаяжон билан мақтов топади.

Ҳазарбоғликлар табиий тепаликлардан ҳам дид билан фойдаланишган. Бир тепаликнинг устига «Фарҳод» деган чойхона тиклашибди. Унинг олдида паҳлавон Фарҳод улкан бир қоятошни даст кўтариб турибди. Чойхона ичи чинни-моҳдек. Бир хилдаги қатор-қатор чорпояларга бир турдаги гиламлар тўшалган. Киришингиз билан қандайдир ҳузурбахш саранжом-саришталик ўз қучоғига олади. Буни кўрган шоир, роса ижод қилиб ётадиган жой бўлибди, мана, совхоз ишчиларига ғамхўрлик, деб қувониб кетдилар. Ана шу тепаликнинг қаршисида «Ширин» кафеси қурила бошлабди. Айтишларича, тантанали кечалар, тўй-ҳашамлар энди ана шу ерда ўтказилади. Бу кўрганларимизни Уйғун домла узоқ вақтгача эслаб юрдилар.

Шуни айтиш керакки, қайга бориб тўхтамайлик, ўша ерни албатта айланиб чиқадилар. Қайта келишимизгача қандай янгиликлар юз берганини ўз кўзлари билан кўришни истайдилар. Ана шу ернинг раҳбарлари билан ободончилик ҳақида суҳбатлашадилар.

Тошкентда юрганимизда ҳам домла пойтахтимизни яна айланиб чиққанлари, қаерда қандай ҳашаматли бино ёки фонтан қурилгани ҳақида қувона-қувона гапириб берадилар. Қурувчилар билан суҳбатлашадилар. Тез битган бино ҳақида тўлиб-тошиб, чўзилиб кетган иморат ҳақида куйиб-ёниб гапирадилар. Шоир ўз юртининг кундан-кун баркамол ва хушжамол бўлишини тўлқинланиб кузатади.

Гап Ромитандаги «Октябрь 50 йиллиги» боғлари борасида кетаётганди. Биз хиёбонлардан кенг пахтазорга чиқиб қолдик. Қарасак, ёшлар теримдан қайтишяпти. Улар дарҳол Уйғун домлани таниб қолишди. Булар Бухородаги медицина техникумининг талабалари бўлиб, ҳашарга чиқишган экан. Ўздан давра қурилди. Шеърхонликни бошлаб юбордик. Дам қўшиқ, дам шеър янграб, ёшлар рақс тушиб кетишди. Буларга совхоз ишчилари ҳам келиб қўшилишди.

Доимо шундай бўлади. Атайлаб одам йиғиб ўтирилмайди. Қарабсизки, далада пахта теришаётибди. Биз уларга яқинлашамиз. Домлани дарҳол таниб қолишади. Яна шеърхонлик, яна гурунг. Бу хилдаги учрашувлар Хоразмда ҳам, Қашқадарёда ҳам, Фарғона, Наманганда ҳам, Андижонда ҳам кўп бўлган.

Фарғона водийси ҳар келишимизда ўзгача чирой, ўзгача баркамоллик кашф этади.

«Шайтонкўл» дейишса, ростини айтсам,
Хунук эшитилар экан қулоққа.
Қадимий «Шайтонкўл» халқ меҳнатидан
Айланмиш «Олтинкўл», олтин булоққа!

Шоир яна қадрдонлари ҳузурида бўлади. Баҳорда берилган ваъдани қандай бажо келтиришларини кузатади. Ўзини Олий Советга депутат қилиб сайлаган кишиларнинг истакларини эшитади. Уларга ўзи ваъда қилган ишларнинг қандай амалга оширганлиги ҳақида ҳисоб бериб туради. У яна донгдор механизатор Қурбон Кенжаев билан бир пиёла чой ичишиб ўтади. Киров районидаги «Искра» колхозининг машҳур бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони 70 ёшдан ошиб кетган Абдураззоқ ота билан ҳангома қуради.

Ана шу сафарларимиз натижасида «Олтин дала» деган каттакон шеърлар тўплами дунёга келди. Бу китобда қуйидаги мисраларни ўқиш мумкин:

Абдураззоқ ота дейишар сизни,
Лекин назаримда ҳали ҳам ёшсиз.
Пахтадан мўл ҳосил олиш бобида
Навқирон ёшларга ҳали ҳам бошсиз.
Асло қаримайди дейди халқимиз
Шарафли меҳнатдан баҳра олганлар.
Сиздан ўрнак олса яхши бўларди,
Элликка кирмасдан қариб қолганлар.

Шоирнинг ўзлари ҳам 70 ёшга кираётибдилар. Аммо ҳамон чарчаш нималигини билмайдилар, ўзларини одамлар орасига урадилар. Шаҳарма-шаҳар юрадилар, ҳар сафарда юртимизда янгича баҳор, янгича таровот кўрадилар. Шоирнинг илҳом дунёси ҳамиша меҳнат қайнаган ерда. Унинг ижодидаги баркамоллик эса эл юртимизнинг равнақ-ривожидан.

Зоҳиджон ОБИДОВ.

СОВЕТ ҚЎШИҒИГА БАҒИШЛАНАДИ

КИЕВ, 4 февраль. (ТАСС мухбири). СССР Композиторлар союзи правлениесининг совет қўшиғи масалаларига бағишланган бу ердаги пленуми бугун катта концерт билан бошланди.

Мамлакатнинг барча қардош республикаларидан келган таниқли музика усталари «Украина» концерт залига тўпландилар. Украина композиторлар союзи правлениесининг раиси, СССР халқ артисти А. Я. Штогаренко меҳмонларга табрик сўзлари билан мурожаат қилди.

СССР Композиторлар союзи правлениесининг биринчи секретари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Н. Хренников таъкидлаб айтдики, пленум совет қўшиқ санъатининг ҳозирги аҳволи билан боғлиқ комплекс ижодий проблемаларни қараб чиқиб ва муҳокама қилиб, совет қўшиқ санъатини янада ривожлантириш йўлларини белгилайди.

Концерт программасида Дунаевский, Блантер, Бабажанян, Холминов, Туликов, Майборода, Мирзазода, Фрадкин, Лученок ва бошқа кўпгина композиторларнинг қўшиқлари янгради.

Ун бешта музика, вокал ва хор коллективи, 60 тадан зиёдроқ солистлар беш кун мобайнида тингловчиларни турли авлодларга мансуб совет композиторларининг асарлари билан таништирадилар, совет қўшиқ классикаси, бугунги куннинг қўшиқ намуналари билан ошно қиладилар.

ВИЗИТ ТУГАДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико Сурия Араб Республикаси билан Миср Араб Республикасига қилган дўстона визитлари тугагандан кейин 5 февралда Москвага қайтиб келди.

(ТАСС).

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

А. А. ГРОМИКОНИНГ ҚОҲИРАДА БЎЛИШИ

ҚОҲИРА, 5 февраль. (ТАСС). Кеча бу ерда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Миср Араб Республикасининг ташқи ишлар министри И. Фаҳмий ўртасида якунловчи суҳбат ўтказилди.

Министрлар Совет Иттифоқи билан Миср ўртасидаги икки томонлама муносабатларга доир масалалар юзасидан ва Яқин Шарқдаги аҳволнинг энг муҳим масалалари юзасидан фикрлашиб олинганлигидан тамомила қаноат ҳосил қилганликларини айтдилар.

А. А. Громиконинг Миср Араб Республикасига қилган визити ва унинг Миср Араб Республикаси раҳбар арбоблари билан суҳбат ва учрашувлари якунлари юзасидан Совет—Миср қўшма ахбороти эълон қилинажаги ҳақида келишиб олинди.

А. А. Громико шу куни Миср Араб Республикасининг бош министри А. А. Хигази ҳузурида бўлди ва ҳар икки томонни қизиқтираётган масалалар хусусида у билан суҳбатлашди.

А. А. Громико Қоҳирада қабул маросими ўтказди. Қабул маросимида Миср Араб Республикасининг бош министри А. А. Хигази, ташқи ишлар министри И. Фаҳмий, бош министр ўринбосари, ички ишлар министри М. Салим, ҳарбий министр А. Ғ. ал Гамаси, саноат ва минерал ресурслар министри М. А. Ҳасан, Миср Араб Республикаси ҳукуматининг бошқа аъзолари ҳозир бўлдилар.

Қабул маросимида араб мамлакатлари иттифоқининг бош секретари М. Риод, дипломатия корпусининг аъзолари ҳам ҳозир бўлдилар.

ҚОҲИРА, 5 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико бугун бу ерда меҳмон бўлиб турган Сурия Араб Республикаси ташқи ишлар министри А. Х. Хаддамни ва Яман Халқ Демократик Республикаси ташқи ишлар министри М. С. Мутини қабул қилиб, улар билан суҳбатлашди.

ҚОҲИРА, 5 февраль. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Совет Иттифоқи ташқи ишлар министри А. А. Громико Миср Араб Республикасига қилган визити тугаганидан кейин бугун Ватанига жўнаб кетди.

Қоҳира халқаро аэропортида уни Миср ташқи ишлар министри И. Фаҳмий кузатиб қолди.

ПАХТАКОРЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ДАМАШҚ, 5 февраль. (ТАСС). Алеппода Сурия пахтакорларининг ўн биринчи конференцияси бошланди. Конференцияда пахта етиштириш билан шуғулланувчи деҳқон хўжаликларининг вакиллари, агрономлар, суғориш мутахассислари, Қишлоқ хўжалик министрлигининг масъул хизматчилари, мамлакат пахта тозалаш корхоналарининг ходимлари қатнашмоқдалар.

Конференция кун тартибида ўтган мавсумнинг якунларини муҳокама қилиш ҳамда чигитнинг янги серунум навларини етиштириш ҳисобига пахта ҳосилдорлигини янада ошириш планларини ишлаб чиқиш масалалари қўйилган.

Конференцияда ихтисослаштирилган комиссиялар бир неча кун иш олиб борганидан кейин улар тайёрлаган қарорлар ҳамда тавсияларни тасдиқлаш учун ялпи мажлис ўтказилади.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **БУДАПЕШТ.** Бу йил Венгрия Халқ Республикасида пойафзал ишлаб чиқариш 10 процент ортади. Мамлакатда 45 миллион жуфтдан кўпроқ пойафзал ишлаб чиқарилади. Шу маҳсулотнинг қарийб ярмиси экспорт учун мўлжалланган. Совет Иттифоқи кўп йиллардан бери Венгрия пойафзалининг кўп қисмини сотиб олмоқда.

◆ **ХАНОЙ.** Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукумати назорати остида бўлган ва озод қилинган районларда муҳим иқтисодий ва социал ўзгаришлар рўй бермоқда. Ҳукуматнинг яқинда қабул қилган қарорига биноан тоғли районларнинг майда миллатлардан иборат аҳолиси ўтроқ ҳаёт кечирадиган бўлади. Бунда уларга халқ революцион комитетлари катта ёрдам беради.

◆ **ПАРИЖ.** «Франция — СССР» жамияти тузилганлигининг 30 йиллигини байрам қилиш муносабати билан Парижда меҳмон бўлиб турган чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзининг СССР маориф министри М. А. Прокофьев бошчилигидаги делегацияси Франция Коммунистик партиясининг марказий органи — «Юманите» газетаси редакциясида бўлди. Делегацияни газетанинг директори, ФКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Р. Леруа қабул қилди.

◆ **ЛОНДОН.** Англия бош министри Г. Вильсон Канада ва Қўшма Штатларга қилган визитидан сўнг бу ерга қайтиб келди. У Канада бош министри П. Э. Трюдо ва АҚШ президенти Ж. Форд билан музокаралар олиб борди.

(ТАСС).

ҚУРОЛЛИ ИҒВОГАРЛИК

НЬЮ-ЙОРК, 5 февраль. (ТАСС). Исроил қўшинлари 27 январдан 2 февралгача ўтган вақт давомида Ливанга қарши қуролли иғвогарликни давом эттирдилар. БМТнинг Яқин Шарқдаги кузатувчилари Исроил артиллерияси Марвахин ва Ал-Хейм қишлоғи яқинида Ливан территориясини ўққа тутганини хабар берди. Рмейш ва Шеба аҳоли пунктлари районида, шунингдек 11, 14, 18, 19 ва 33-чегара стунларида Исроил ҳарбий соқчилари бир неча марта демаркация линиясидан ўтдилар ва Ливан томонидаги позицияни ишғол қилдилар.

Берилган маълумотларга Исроил ҳарбий самолётлари бир неча вертолётларининг [illegible] Ливан БМТ кузатувчиларига [illegible]

ВАШИНГТОН. Бу ерда оммавий намойиш бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари «Иш [illegible] эмас, нарх-наво ўсишини тўхтатинг», «Бизга бошпана ва иш беринг», «Ваъдалар эмас, нон керак» деган талаб билан кўчаларга чиқишди. Суратда: Вашингтондаги намойиш қатнашчилари.

АП — ТАСС фотоси.

МУҲИМ ЎЗГАРИШЛАР

Бангладеш Халқ Республикасининг давлат ва сиёсий системасида муҳим ўзгаришлар рўй берди. Миллий Ассамблея январь ойининг охирида конституцияга тузатиш қабул қилди. Конституцияга киритилган ана шу тузатишга мувофиқ, мамлакатда буржуа типидаги парламент системаси тугатилади ва мамлакатни президент бошқариб боради. Айни вақтда ҳукуматга ҳам бошчилик қиладиган президент ихтиёрига бутун ижроия ҳокимияти, шунингдек қонунда белгиланган бир қанча ваколатлар берилади.

Мужибур Раҳмон республиканинг шундай кенг ҳуқуқларга эга бўлган биринчи президенти деб эълон қилинди. Мужибур Раҳмон Бангладеш халқи миллий озодлик курашининг раҳбари бўлиб, шу вақтгача бош министр лавозимида ишлаб келган эди. Конституцияга киритилган тузатиш президентга мамлакатнинг сиёсий системасини қайта ташкил этиш — ягона умуммиллий партияни тузиш ва бошқа ҳамма сиёсий партияларни тарқатиб юбориш ҳуқуқини ҳам беради.

Бангладеш халқи мустақилликка эришганидан буён уч йил ўтгач ва мамлакатнинг конституцияси қабул қилинган пайтдан буён икки йил ўтгач, давлат тузуми ва сиёсий тузумда бундай кескин ўзгаришлар рўй берганлигига сабаб нима?

Мужибур Раҳмон ана шу ислоҳотнинг сабабларини тушунтириб, қуйидагиларни таъкидлади: илгариги шарт-шароитлар ёш давлатни мустаҳкамлашга, бу давлатдаги вазиятни нормаллаштиришга халақит берди, мамлакатнинг мустақил тараққиётига путур етказган ва социал иқтисодий ислоҳотларга тўсқинлик қилган шахсларга қарши қатъий кураш олиб боришга имконини бермади.

Мамлакатдаги ички сиёсий ва иқтисодий вазиятнинг мураккаблигини тушуниб олмоқ учун қуйидагиларни назарда тутиш керак: Мустамлакачилик давридаги жуда кўп кескин проблемалар ва аввало, жуда қолоқ саноат ҳамда қишлоқ хўжалиги ёш мустақил давлатга мерос бўлиб қолган эди. Бундан ташқари озодлик уруши вақтида қарийб бутун коммуникациялар, йўл, кўприк, портлар вайрон қилинган эди. Ҳукумат миллионларча кишиларни очарчиликдан қутқазишга мажбур бўлди. Халқаро бозорлардаги инфляция молиявий қийинчиликларни янада кескинлаштириб юборди. Бунинг боиси шуки, бошқа ривожланаётган мамлакатлар каби Бангладеш ҳам ўзи учун зарур бўлган кўп мол ва машина ускуналарни чет элдан келтиришга мажбурдир. Ўтган йилги жуда катта тошқинлар аҳволни янада оғирлаштириб юборди.

Бангладеш ҳукумати ислоҳотларни амалга ошириш йўлига ўтди. Бу ислоҳотлар мамлакатнинг иқтисодий ва социал тараққиёт йўлидан олға тез ҳаракат қилиб боришини таъминлаши керак эди. Кўпгина саноат корхоналари национализация қилинди. Ер ислоҳотини ўтказишга киришилди. Бу тадбирлар реакциянинг шиддатли қаршилигига дуч келди. Реакция ҳукуматни ағдариб ташлаш учун қулай вазиятни вужудга келтиришга уринди. Национализация қилинган корхоналарнинг собиқ эгалари ўз агентлари орқали маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш планларининг бажарилишига тўсқинлик қилдилар, помешчиклар озиқ-овқат маҳсулотларини яширдилар, савдогарлар аҳолини истеъмол моллари билан таъминлаш тартибини буздилар. Контрабанда ва спекуляция республикага катта зарар етказди. Аҳвол шу даражага бориб етдики, гуручни чет элларга яширинча юбора бошладилар. Ҳар йили чет эллардан аҳоли учун 2-3 миллион тонна дон сотиб олаётган мамлакатда шундай аҳвол рўй берди. Ёш республиканинг экспорт қилинадиган асосий маҳсулоти бўлган жутни контрабанда йўли билан чет элларга жўнатиш ҳам кенг тус олди.

Оппозициячи сиёсий партиялар ҳукуматга қарши кампанияни кенг авж олдирдилар ва ҳукуматни ағдариб ташлаймиз, деб очиқдан-очиқ таҳдид қилдилар. Мамлакатнинг мустақил ташқи сиёсий йўлига, хусусан қийинчиликларни бартараф қилиш ва янги ҳаётни барпо этишда Бангладешга ёрдам берган Совет Иттифоқи, Ҳиндистон билан ва бошқа давлатлар билан ҳамкорликка қарши кескин кураш олиб бордилар.

Террор ва диверсия кенгайиб, катта хавф туғдирди. Кейинги вақтларда сиёсий важлар билан одамларни ўлдириш одатдаги ҳодиса бўлиб қолди. Уч йил мобайнида 17 минг киши террорчилар қўлида ҳалок бўлди. Турли-туман маочи гуруҳлар қўпорувчилик ишларини ғоят кучайтириб юбордилар. Уларнинг кўпи Пекиндан бевосита йўл-йўриқ олиб турди. Улар жамоат арбоблари ва сиёсий арбобларни ўлдирдилар, аҳолини таладилар, банкларга ҳужум қилдилар, жут омборларини ёндирдилар, темир йўлларда фалокат уюштирдилар.

Шундай шароитда ўтган йилнинг охирида Бангладешда фавқулодда ҳолат жорий қилинди. Шунга биноан қонун ва тартибларга риоя қилинишини таъминлаш армия ва полиция зиммасига юкланди. Айни вақтда террорчилар, саботажчилар, чайқовчиларни жазолаш чоралари кучайтирилди. Эндиликда энг хатарли жиноятчиларни ўлим жазосига ҳукм қилиш мумкин.

Тараққийпарвар ва демократик кучлар, шу жумладан ҳукмрон партия бўлмиш Халқ Иттифоқининг раҳбарлари мамлакатдаги мавжуд буржуа парламент демократияси системаси мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш мақсадларига жавоб бермайди, қўпорувчи унсурларга қарши курашга тўсқинлик қилади, деган хулосага келдилар. Халқ Иттифоқи партияси сўл ёшлар қанотининг раҳбари Фазлул Ҳақ Мони ўтган йили ана шу система экономикада тартиб ўрнатилишига ва мамлакатда қонунларнинг амалга оширилишига тўсқинлик қилади, деган эди. [illegible] Муҳаммад Фарҳод [illegible] Марказий Комитетнинг 1974 йил октябрь ойи охирида бўлиб ўтган пленумида «буржуа демократияси системаси мамлакат дучор бўлган тангликни бартараф қила олмайди» деб таъкидлади.

Бангладеш халқ оммаси Миллий Ассамблеянинг президент бошқаруви системасини жорий қилиш ва давлат тузуми ҳамда сиёсий тузумдаги бошқа ўзгаришлар ҳақидаги қарорини маъқуллади. «Халқ, — деди М. Фарҳод, — ана шундай туб конституцион ўзгаришларни сабрсизлик билан кутган эди. Коммунистлар барча ватандошлар билан биргаликда бу воқеадан хурсанд бўлдилар».

Н. ПОЗДНЯКОВ,
(ТАСС мухбири).